

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
c/o Fylkesmannen i Østfold
Postboks 325
1502 MOSS
fmoapostmottak@fylkesmannen.no

leder@nofoa.no
Medlemsrelatert: medlem@nofoa.no
Økonomisk: kasserer@nofoa.no
Vernesaker: naturvernkontakt@nofoa.no
www.nofoa.no

Vår ref.: sak/535

Deres ref.:

Dato: Oslo, 17. januar 2019

Forslag til supplerende vern for Oslo og Akershus, revidert versjon

Innledning

NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) viser til at naturfaglige evalueringer som Norsk Institutt for naturforskning (NINA) utførte i 2010 og 2012 dokumenterte at eksisterende verneområder i Norge ikke dekker ulike naturtyper og truet natur godt nok. Derfor bestemte Stortinget ved sin behandling av naturmangfoldmeldingen at det skal gjennomføres et begrenset supplerende vern for å gi norsk natur bedre beskyttelse.

Fylkesmennene har fått i oppdrag fra Miljødirektoratet å starte dette arbeidet. Det er i denne prosessen aktuelt med nye verneområder, utvidelse av eksisterende områder og eventuelt endring av vernekategori. Arbeidet omfatter ikke barskogvern og marint vern, som følger egne prosesser.

Vi er glad for denne muligheten til å foreslå områder vi mener bør vernes eller utvides av hensyn til biologisk mangfold. Vår fylkesavdeling, med drøyt 2500 medlemmer og stor aktivitet, bruker naturområdene i våre to fylker aktivt og har ganske god oversikt over verdifulle arealer og lokaliteter som mangler vern eller der vernet er for lite.

Østensjøvannet, Oslo

Dette er Oslos viktigste naturområde, og det er unikt med en så intakt, artsrik lokalitet med varierte buffersoner innafor Oslos byggesone. Problemet er at vernet (naturrestat) i praksis bare dekker innsjøen og lite av de rike biotopene rundt. Vernet bør minst utvides til å omfatte arealet for Østensjøområdet miljøpark (kommunal reguleringsplan), med unntak av idrettsplass, skole og gårdene. Biomangfoldet ville økt vesentlig med utvidet verneareal og mindre ferdsel tett innpå vannet. I kombinasjon med utvida vern bør det derfor innføres ferdselsforbud hele den isfrie perioden. I tillegg bør det være forbud mot å bevege seg i siv og takrør hele året.

Slørene, Oppegård, Ås og Ski

Sørøstenden av Gjersjøen kalles Slørene, og er gitt kommunalt vern (naturvernområde) pga. rik flora og fauna. Men ulike typer aktivitet, fra hogst via jakt til dumping av hageavfall, truer verneverdiene. Hele Gjersjøen er et svært viktig vannareal og bør vernes som naturrestat. Slørene bør i tillegg få bestemmelser med ferdselsforbud utenfor oppmerket stinett hele året i tillegg til jaktforbud.

Storøykilen med Kokså, Bærum

Områdene er vernet som naturreservat, men har altfor svake vernebestemmelser. Det må utformes strengere regler, blant annet ferdselsforbud utenom oppmerkede stinett, grunnet for hardt press fra folk og hunder. Det er særlig viktig at arealet øst for Storøykilens innerste del (våtmark med takrør) får ferdselsforbud samt at stien gjennom området fjernes. Like viktig er det å innføre forbud mot lavtflyging over Storøykilen.

Engervannet, Bærum

Dette området har stor verdi som en bynær ferskvanns- og brakkvannslokalitet rett ved Sandvika sentrum, med rikt biologisk mangfold og stor opplevelsesverdi. Området trues stadig av inngrep og utbyggingsplaner. Vi viser her til verneforslag fra Terje Bøhler. Hele vannet samt det som finnes av buffersoner, som skråningen opp mot jernbanen i sørøst, bør være naturreservat. I tillegg bør særlig området i nordøst ha regler som sikrer kanalisering av ferdselen, men med utkikkspunkter.

Flakstadmåsan/Jødahlsmåsan, Ullensaker og Nes

Dette er den største gjenværende intakte lavlandshøgmyra i Akershus. Den er klassifisert som hekkeområde for hortulan, storspove og sanglerke, og er et viktig rasteområde for sædgås på trekk. I tillegg er en rekke andre fuglearter observert. Hele myra bør vernes, og nordre del bør skjøttes i henhold til tidligere verneforslag fra NOF OA.

Pollevann, Ås

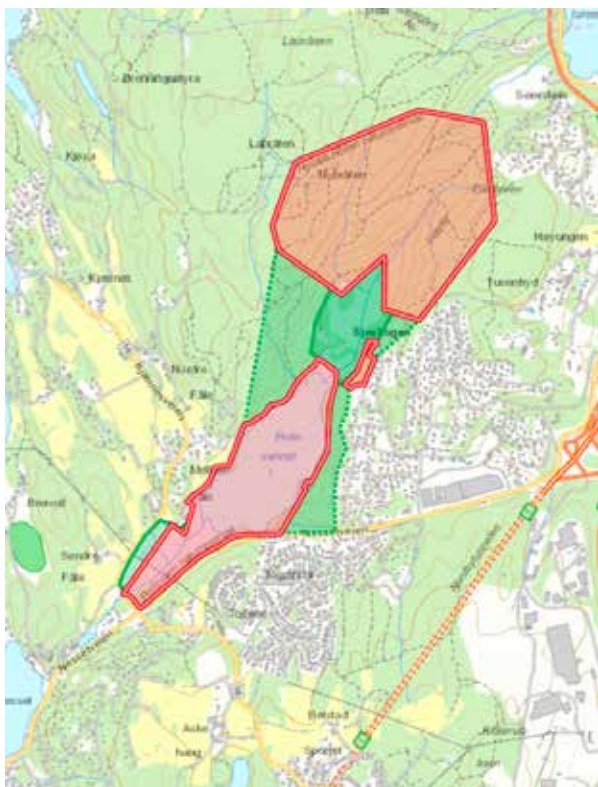
Naturreservatet bør utvides for å få med resten av de verdifulle arealene. Vesentlige deler av den verdifulle våtmarka i sørvest må inkluderes – her bør verneområdet gå helt ut til gangstien. I nord bør hele Polledalen med engområdet innlemmes i verneområdet. Det vil gi et mer helhetlig biotopvern for hele nedbørfeltet med tilførselsbekk/elv.

Det gamle bruket i nord med gjengrodde enger er et rikt område der det tidligere fantes heroringvinge (sommerfugl). Området er fortsatt svært rikt på sommerfugler og slettsnok skal forekomme. Tidligere hekket tornskate, vendehals og buskskvett i det åpne området, mens dvergspett og jerpe var vanlig å se. Dvergspetten er trolig fortsatt forekommende her.

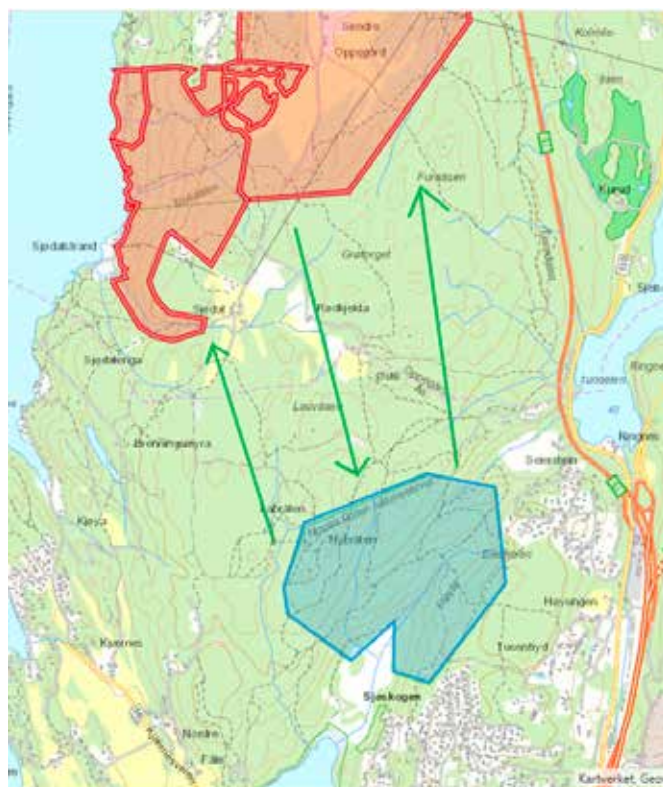
Ideelt sett kunne enga på innsiden med dalsidene knytte de tre verneområdene Nordre Pollen naturreservat, Pollen naturreservat og Pollevann naturreservat sammen, og gi et nokså unikt stort beskyttet og rikt område i sentrale Follo. En vernekorridor over fra Nordre Pollen til det nokså store verneområdet rett nord i Svartskog/Oppegård (Svartskog landskapsvernområde og Trollaldalen naturreservat, se kart) vil være gunstig både for biologisk mangfold og som et klimatilpasningstiltak.

Kanalen ut av vannet har trolig blitt senket en gang for 20–30 år siden, og dette ser ut til å gi mindre vårflo og lavere vannstand. Flomperioder og overvann fører normalt til at trær ikke greier å etablere seg, så i løpet av senere tiår er store deler av det flate sumpområdet delvis gjengrodd, fuktengene forsvunnet og arealet med takrør med overvann sterkt redusert. Dette gjør at bekkasiner og vadere i liten grad bruker myra under trekket, færre rørsangere hekker og at sivhøna har forsvunnet som hekkefugl i den søndre delen av myra. Områdene der buskskvetten kunne hekke er borte i lag med buskskvetten.

Det bør derfor tas inn i vernebestemmelser eller skjøtelsesplan at **vannstanden må heves**, at en del trær og busker blir fjernet og at engområdet slås.

Pollevann

Viltkorridor, Pollevann

Dammer, Oslo

Urbant vern blir mer og mer viktig, ikke minst av hensyn til kommende generasjoner og mulighet til å oppleve natur i byen. Vi foreslår derfor vern av noen av de mest artsrike og best bevarte dammene i bebyggelsen: Smestaddammen, Holmendammen og Hovindammen.

Andre områder

I tillegg kan vi nevne **Hurdalssjøen** sørvest (uten større inngrep, viktig for ender og gjess særlig på trekk), **Nebursvollen med Sogna og Valstadslora** (en verdifull del av Nitelva rett ved Lillestrøm sentrum, med meandrer, småøyer og et variert elvelandskap; viktig for våtmarksfugl vår og høst), **Kjelle** ved Bjørkelangen (artsrik våtmark særlig om våren i forbindelse med snøsmelting/vårflom; her kan en treffe på sjeldne ender, gjess og vadefugl og det er investert i et flott fugleskjul), **Vålsjøen**, Hurdal (interessant innsjø med bukter og fliker, både skogsfugl og våtmarksfugl) og **Hillertjenna**, Aurskog Høland (tre tjern i intakt myr- og skoglandskap, med variert fuglefauna).

Vennlig hilsen

Håkan Billing
leder NOF OA

Jan Olav Nybo (sign.)
naturvernkontakt